

Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeğinin (EYAÖ) Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması¹

The Development of the Scale of Meaning of Marriage (SMM): A
Study of Validity and Reliability

Nilüfer Özabacı^{ID}, Serdar Körük^{ID}, Ahmet Kara^{ID}

Öz. Bu çalışmanın amacı bireylerin evlilik kavramına yükledikleri anlamları belirlemek amacıyla *Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeğinin (EYAÖ)* geliştirilmesidir. İlk aşamada evli, bekâr, boşanmış ve nişanlı/sözlü olan toplam 110 bireye “Sizin için evlilik ne anlam ifade ediyor?” sorusu yöneltilmiş ve yazılı olarak elde edilen veriler ilgili alan yazın ile incelenerek 70 maddelik taslak ölçek oluşturulmuştur. Taslak ölçek 195 bireye (82 bekâr, 89 evli, 4 boşanmış ve 20 nişanlı/sözlü) üzerinde uygulanarak geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. EYAÖ’ne uygulanan açımlayıcı faktör analizi ölçeğin dokuz faktörlü bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir ve 31 maddelik, öz değeri 1.11, açıkladığı toplam varyans %63 ve en düşük faktör varyansı %3.6 olan nihai ölçeğe ulaşılmıştır. Faktörler; *işlevsellik, bağlılık, yakınlık, tamamlayıcılık, engellenmişlik, çaba, işbirliği, risk ve uyum beklentisi* olarak isimlendirilmiştir. EYAÖ’nin ölçüt geçerliği Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II (YİYE-II) ve İlişki Doyum Ölçeği (İDÖ) ile arasındaki korelasyonlara bakılarak incelenmiştir. EYAÖ’nin güvenirliliği Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı hesaplanarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler. Evlilik, Anlam, Ölçek geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik

Abstract. The aim of this study is to develop *The Scale of the Meaning of Marriage (SMM)* to determine the meanings attributed to the concept of marriage. In the first stage, a total of 110 individuals who are married, single, divorced, and engaged were directed the question “*What does marriage mean for you?*” and the written answers were analyzed to the related literature and the 70-item draft scale was formed. The draft scale was applied to 195 individuals (82 single, 89 married, 4 divorced, and 20 engaged) and validity-reliability analyses were conducted. The exploratory factor analysis showed that the scale had a nine-factor structure and the finale scale of 31 items which has 1.11 eigenvalue, a total variance explained %63 and a minimum factor variance %3.6 was reached. The sub-factors were named as; *functionality, devotion, intimacy, complementarity, frustration, struggle, cooperation, risk, and compliance expectancy*. The criterion validity of the SMM was examined by looking at the correlations with the Experiences in Close Relationships-Revised (ECR-R) and Relationship Assessment Scale (RAS). Reliability of SMM was examined by calculating the internal consistency coefficient of Cronbach Alpha.

Keywords. Marriage, Meaning, Scale development, Validity, Reliability

Nilüfer Özabacı

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eskişehir,
Türkiye
e-mail: niluferozabaci@hotmail.com

Serdar Körük (Sorumlu Yazar)

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eskişehir,
Türkiye
e-mail: serdarkoruk1989@gmail.com

Ahmet Kara

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eskişehir,
Türkiye
e-mail: ahmetkara9126@gmail.com

Geliş / Received: 15 Şubat/February 2018

Düzeltilme / Revision: 1 Haziran/June 2018

Kabul / Accepted: 23 Haziran /June 2018

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

Evlilik, kültürden kültüre farklılık gösterebilen, neslin devamını sağlayan, iki bireyin kalıcı bir birliktelik için anlaşarak oluşturdukları, bireylerin birbirlerine karşı çeşitli sorumluluklar üstlendikleri evrensel bir kurum olarak tanımlanmaktadır. Evlilik bireylerin yaşam döngüsü içerisinde, cinsellik, üretkenlik, ait olma ve çocuk sahibi olma gibi yaşam hedeflerini yerine getirmelerine olanak sağladığından, önemli bir yere sahiptir. (Nazlı, 2014; Özabacı ve Erkan, 2014; Saxton, 1982; Yalçın ve Hamamcı, 2012). Hayward ve Zhang (2006) ise evliliği bireylerin genel sağlık durumunu iyileştiren ve yaşamlarından doyum almalarını destekleyen sosyal bir kurum olarak tanımlarken, Cott (2002) ve Rauch (2004) evliliği bir yaşam sınırı, yasal olarak eşler arasındaki bağlanma sözleşmesi ve iki insan arasındaki anlaşma olarak tanımlamışlardır.

Modernleşme ve küreselleşme kavramları, dünya genelinde evliliğin doğasını ve yapısını yeniden şekillendirmekte ve yüksek derecede samimiyet, sevgi ve empati ile karakterize edilen yüksek kaliteli ve istikrarlı bir ilişki olarak evliliği yeniden tanımlamaktadır (Wilcox ve Nock, 2006). Evlilik kavramı genel olarak, farklı istek, ihtiyaç ve arzuları olan iki kişinin sosyal kurallar ve yasalar çerçevesinde birleştiği ve iki kişi arasında yakın ilişkilerin kurulduğu birliktelik süreci olarak tanımlanmaktadır (Koçyiğit ve Kalkan, 2016). Evlilik kavramının anlamı kültürle göre farklılık gösterse de evlilik kavramını evrensel yapan bir takım özellikler vardır. Bunlar; aşk ve sevgi ihtiyacını karşılama, güven ve korunmak, nesil devamlılığını sağlamak, toplumda bir yer edinmek, işbirliği içinde olduğunu hissetmek, geleceğe güven duymak ve cinsel yaşamın sağlıklı işleyişini sağlamaktır (Canel, 2012). Evlilik konusundaki hem toplumsal hem de kişisel tutumları anlamak, her iki alanda sosyal anlamlar ve kişisel anlamları tanımlamaya yardımcı olabilir. Evlilik, demografik ve siyasi kaymalara rağmen, birey için önemli bir değere sahiptir. Aileler ve toplum, evliliğe geleneksel olarak, erdemli kabul edilen ve hukuki bir kurum olarak bakarken, farklı görüşler ise evliliği bireye özgü bağımsız bir kavram olarak kabul etmektedir (Nock, 2005).

Evlilik hakkındaki öznel tutum ve anlamlar incelendiğinde, tutum ve inançları anlamak için bir çerçevenin veya teorik temelin gerekli olduğu görülmektedir. Özellikle toplumsal değişimin bireysel tutumlar üzerindeki etkisini incelerken, bireysel faktörlerle birlikte toplumsal etkileri de incelemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Yaygın olarak bilinen bir sosyolojik teori olan "*Sembolik*

Etkileşimcilik (SI)”, insan için anlam oluşturma sürecini, bu anlamların önemini ve bireysel anlamlara bağlı olarak oluşan tutumların davranışlar üzerindeki etkisini incelemektedir (Blumer, 1969). Özellikle demografik ve sosyal değişiklikler evliliğe uyarlandığında, geniş sosyal ve kültürel değişiklikler, genç yetişkinlerin evlilik anlamlarını, evlilik ile ilgili inançlarını ve evlilik kurumuna yönelik tutumlarını önemli derecede etkilemiş ve şekillendirmiştir (Peters, 2018; Raymo vd., 2015) Bir insanın inandığı şey, davranışına da yansımaktadır. Evlilik ile ilgili kişilerin geliştirdiği inançlar ve şemalar, evlilik ile ilgili anlamlandırmalarını ve buna bağlı olarak evlilik içindeki davranışlarını da etkilemektedir (Mohammadi ve Soleymani, 2017).

1985'te araştırmacılar, 1960-1970'lerde geliştirilen evlilikte "*anlamlı bireycilik*" modelinin kültürel eğilimlerini tanımlamışlardır (Bellah vd., 1985). O dönemde, evlilik modelinde duygusal memnuniyet ve romantik olma vurgusu yer almaktaydı. Bu fikir daha sonra araştırmacılar tarafından daha da geliştirildi ve "*bireyselleştirilmiş evlilik* " olarak açıklanan evlilik tanımıyla, kendini geliştirmenin önemi, evlilikte esnekliğin önemi, evlilik rollerinin önemi, açıklık ve iletişim kavramlarının önemine vurgu yapılmaya çalışılmıştır (Cancian, 1987). "*Evlilik Ufku Teorisi (Marital Horizons Theory)*" ise, evlilik tutumlarını üç boyutuyla tanımlamıştır; I) evliliğin hayat amacı olarak önemi, II) evlilik için uygun zamanlama ve III) evlilik hazırlığı için kişisel kriterler (Carroll vd., 2007).

Evliliklerin içeriğini anlamada genel yargıların yanında, evli kişilerin evlilik olgusuyla ilgili geliştirdikleri öznel düşünceleri de incelemek, konunun özel nedenlerini anlamaya yardımcı olacaktır. Çiftlerin evlilikleri ile ilgili düşünceleri, zihinlerinde yaptıkları karşılaştırmaların sonucunda vardıkları yargılarla şekillenmektedir. Şöyle ki; çiftlerin, evlilik ilişkisinden elde ettikleri sonuçlar evlilikten beklentilerinin üzerinde olduğunda evlilik olumlu, beklentilerin altında olduğunda ise olumsuz olarak algılanmaktadır. Diğer bir deyişle, kişilerin evliliklerine dair algıları, evlilik ilişkilerinden aldıkları ödüller ile ödedikleri bedeller arasındaki farka göre şekillenmektedir. Kişilerin kendi evlilikleri ile ilgili geliştirdikleri bu zihinsel temsiller ise daha sonra evlilik olgusuna dair genellemelere dönüşebilmektedir (Hovardaoğlu ve Binici-Azizoğlu, 1996).

Evlilik ilişkisi anlamı üzerine çalışmalar, son birkaç yıl içinde evlilik kurumunda yapılan değişiklikler göz önüne alınarak yapılmaktadır. İlgili alan yazın incelendiğinde, son altmış yılda çok sayıda evlilik değerlendirme aracı geliştirilmiştir. Bunların bazıları, *Evlilik Memnuniyeti Envanteri (MSI)* (Snyder,

1997), *Evlilik İndeksi Kalitesi (QMI)* (Norton, 1983), *Kansas Evlilik Memnuniyeti Ölçeği (KMS)* (Schumm vd., 1985) ve *ENRICH Evlilik Memnuniyet Ölçeği* (Fowers ve Olson, 1993). Bunlardan bazıları, ikili uyum ve ilişkileri, bazıları ise çift iletişimini vurgulayan ölçeklerdir. Çeşitli çalışmalar (Clarkberg, Stolzenberg, & Waite, 1995; McGinnis, 2003), inançların, bir çiftin ilişkisinde evlilik anlamlandırmasıyla bağlantılı olduğunu; evliliğin nasıl olması gerektiğini, evliliğe dair inançları ve zorlukları veya cazibe alanlarını belirlemeye yönelik olarak yürütülmüştür. Evlilik ve çift doyumunu değerlendirmek için mevcut olan birçok ölçek evlilik, tutum, değerler ve çift ilişkileri üzerine geliştirilmiştir. Fowers (2003), evlilik ile ilgili anlamlandırmayı ölçen araçların yetersiz olduğuna dikkat çekmiştir. *Evlilik Metafor Anketi (MMQ-10)*, evlilik metaforları aracılığıyla Çinli kadınların evlilik kavramsallaştırmalarını ölçmek için tasarlanmıştır (Zhou, Chiu ve Chui, 2016). Park ve Rosen (2013) *Evlilik Ölçeği (Marital Scale)* ile evliliği; evliliğe ilişkin niyet, evliliğe yönelik genel tutumlar ve evliliğin farklı yönleri için beklentiler olmak üzere üç ayrı başlık altında ele almış ve bu konulara ilişkin olmak üzere üç ayrı boyutu kapsayan bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Bu ölçek, evliliğe ilişkin genel tutumları ölçen ve olumlu tutum, olumsuz tutum ve şüphe/korku olmak üzere üç faktörlü bir yapıdan oluşan bir ölçektir. Yurt içinde yapılan çalışmalar incelendiğinde, genç yetişkinlerin evliliğe ve aile yaşamına ilişkin görüşlerini değerlendirmek amacıyla yapılmış bir çalışma kapsamında 109 maddelik bir anket formu geliştirilmiştir. (Gazioğlu ve Esra, 2006). Koç vd. (2007) üniversite öğrencilerinin evlilik kavramına atfettikleri anlamları belirlemek üzere yaptıkları bir çalışmada 15 maddelik bir anket formu hazırlamışlardır. Araştırma sonucunda gençlerin evliliği; nitelikli beraberlik, bağlılık, karşılıklı anlayış ve mutlu olmanın temel yolu olarak gördükleri belirlenmiştir. Bacanlı'nın (2001) yürüttüğü çalışmada üniversite öğrencileri üzerinde, evliliğin anlamı ve eş tercihiinde kullanılan ölçütlerin önem derecelerini sorgulamıştır. Bulgular öğrencilerin evliliği öncelikle duygusal beraberlik olarak gördüklerini ortaya koymuştur ve kadın öğrencilerin daha çok ekonomik ve toplumsal statü, erkeklerin ise doğurganlık özelliklerini aradıkları tespit edilmiştir. Ümmet (2017), üniversite mezunu evli bireyler ile evlilik kavramını metaforlar yoluyla inceleyen bir çalışma yürütmüştür. Katılımcıların evlilik kavramına ilişkin metaforlarının; “*yiyecek-içecek gibi tat veren bir olgu olarak evlilik*”, “*hayatı zorlayıcı bir olgu olarak evlilik*”, “*aydınlatici bir olgu olarak evlilik*”, “*üretkenlik sağlayan bir olgu olarak evlilik*” ve “*değişken bir olgu olarak evlilik*” şeklinde gruplandığı görülmüştür.

Uluslararası ve ulusal alan yazın incelendiğinde, evlilik tutumu, evlilik ve ilişki doyumu, evlilik uyumu ve benzeri konularda ölçek geliştirme çalışmalarına rastlanmaktadır. Evlilik anlamı veya evlilik kavramsallaştırması adına ölçek veya araştırma sonuçlarının oldukça kısıtlı olduğu görülmektedir. Bu çalışma, evli ve evli olmayan bireylerin evlilik ile ilgili anlamlandırmalarını belirlemek üzere “*Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeği (EYAÖ)*” adıyla Türk kültürüne uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmek ve bu ölçme aracının psikometrik özelliklerine ilişkin bilgileri ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubu, madde havuzunun oluşturulması, işlem, EYAÖ'nin geçerlik çalışmasında kullanılan veri toplama araçları ve verilen analizi konuları açıklanmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma gurubunu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemiyle (Schumacher ve McMillan, 2006) belirlenen toplam 195 birey oluşturmuştur. Çalışma gurubu üzerinde yapılan istatistiki işlemler Barlett testinin anlamlı olduğunu ve KMO değerinin .78 olduğunu göstermiştir. KMO değerinin ölçek geliştirme çalışmalarında .70'in üzerinde olması beklenmektedir (Kline, 2011). Çalışmaya alınan bireylerin yaş ortalamaları 28.9 (SD=9.1) olarak belirlenmiştir. Çalışma grubuna ait betimsel istatistikler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışma grubunun özellikleri

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Erkek	41	21
	Kadın	153	78.5
	Boş	1	.5
	Toplam	195	100
Medeni durum	Bekâr	82	42.1
	Evli	89	45.6
	Boşanmış	4	2.1
	Nişanlı/sözlü	20	10.3
	Toplam	195	100
Çocuğa sahip olma durumu	Evet var	73	37.4
	Hayır yok	103	52.8
	Boş	19	9.7
	Toplam	195	100
Öğrenim durumunu	İlkokul	2	1
	Ortaokul	11	5.6
	Lise	28	14.4
	Yüksekokul	15	7.7
	Üniversite	107	54.9
	Yüksek lisans	18	9.2
	Doktora	10	5.1
	Boş	4	2.1
Toplam	195	100	

Madde Havuzunun Oluşturulması

Geliştirilen ölçeğe dâhil edilecek maddelerin hazırlanmasında ilk olarak *evlilik ve evliliğe yüklenen anlam* konusu ile ilgili alan yazın gözden geçirilmiştir. Madde havuzu oluşturulması amacıyla, evli, bekâr, boşanmış ve nişanlı/sözlü olan toplam 110 bireye “Sizin için evlilik ne anlam ifade ediyor?” sorusu yöneltilmiş ve cevaplar yazılı olarak toplanmıştır. Elde edilen nitel veriler araştırmacılar tarafından detaylı bir şekilde incelenerek tekrar eden, aynı anlamı vurgulayan benzer ifadeler birleştirilmiştir. İkinci aşamada ise bu veriler ilgili literatürle karşılaştırılarak madde havuzu oluşturulmuştur. 70 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur ve daha sonra taslak ölçek yapılandırılmıştır. 70 maddeden oluşan taslak ölçek 5’li Likert olarak (1-Kesinlikle katılmıyorum, 5-Tamamen katılıyorum) hazırlanmıştır. Evlilik ve aile danışmanlığı alanındaki iki alan uzmanına, oluşturulan ölçek maddeleri amaca uygunluklarının değerlendirilmesi için sunulmuştur. Alan uzmanlarının görüşleri alındıktan sonra 70 maddelik taslak ölçek 195 birey (82 bekâr, 89 evli, 4 boşanmış ve 20 nişanlı/sözlü) üzerinde uygulanarak geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır.

İşlem

70 maddelik taslak ölçeğe ilk aşamada açılıcı faktör analizi uygulanarak dokuz faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Daha sonra elde edilen dokuz faktörlü yapıya doğrulayıcı faktör analizi uygulanarak elde edilen dokuz faktörlü yapının sağlaması test edilmiştir. Sonraki aşamada elde edilen faktörler içerdikleri maddeler doğrultusunda isimlendirilmişlerdir. İsimlendirilme sürecinden sonra faktörler ve içerdikleri maddeler ilgili iki alan uzmanına sunulmuştur ve görüşleri alınmıştır. Alan uzmanlarının geçerlikle ilgili görüşleri alındıktan sonra ölçeğin ölçüt geçerliği ve güvenirlik çalışmaları yürütülmüştür.

Hazırlanan 70 maddelik taslak ölçek üniversite, okul, hastane vb. kurumlarda çalışan evli, bekâr, boşanmış, nişanlı/sözlü bireylere uygulanmıştır. Uygulama, araştırmacılar tarafından yürütülmüştür ve ölçekler bireylere kapalı zarf içerisinde verilmiştir. Katılımcıların öğrenim durumları ilkökul-doktora düzeyleri arasında değişmektedir. Bireyler ölçekleri, üzerlerine isim yazmadan, doldurduktan sonra kapalı zarf içinde teslim etmişlerdir. 70 maddelik taslak ölçek 195 bireye uygulanmış, elde edilen veriler üzerinde Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeğinin (EYAÖ) geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır.

Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeğinin (EYAÖ) Geçerlik Çalışmasında Kullanılan Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada geliştirilen Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeğinin (EYAÖ) ölçüt geçerliğini belirlemek amacıyla Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II (YİYE-II) ve İlişki Doyumu Ölçeği (İDO) kullanılmıştır.

Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II (YİYE-II). Fraley, Waller ve Brennan (2000) tarafından geliştirilen YİYE-II'nin Türkçeye uyarlama çalışması Selçuk, Günaydın, Sümer ve Uysal (2005) tarafından yapılmıştır. Yakın ilişkilerdeki bağlanmanın kaygı ve kaçınma boyutlarını yedili likert (1=Hiç katılmıyorum, 7=Tamamen katılıyorum) olarak ölçen ölçek iki alt boyuttan ve 36 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin uyarlama çalışmasında orijinal formundaki iki boyutlu faktör yapısını koruduğu bulunmuştur. Ayrıca YİYE-II'nin güvenilirlik çalışmasında kaygı alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı .90 ve kaçınma alt boyutunun ise iç tutarlılık katsayısı .86 olarak hesaplanmıştır. Yürütülen mevcut çalışmada ise kaygı alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı .77 olarak bulunurken, kaçınma alt boyutu için bu değer .87 olarak bulunmuştur.

İlişki Doyumu Ölçeği (İDO). Bu ölçek, romantik ilişkilerde ilişki doyumunu ölçmek amacıyla Hendrick (1988) tarafından geliştirilmiştir. Tek boyutlu ve yedi maddeden oluşmaktadır. Alınan puanın yüksekliği ilişkiden algılanan doyumun iyiliğini ifade etmektedir. İDO'nun Türkçe uyarlaması Curun (2001) tarafından yapılmıştır. Uyarlama çalışmasında yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin tek bir faktör altında toplandığı ve bu faktörün toplam varyansın % 52'sini açıkladığı bulunmuştur. Gerçekleştirilen güvenilirlik çalışmasında İDO'nun iç tutarlılık katsayısı .86 olarak hesaplanmıştır. Yürütülen mevcut çalışmada ise ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .91 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen ölçek verileri üzerinde ilk olarak açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Sonraki aşamada elde edilen faktör yapısı üzerinde doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Üçüncü aşamada EYAÖ'nin elde edilen faktörleri ile YİYE-II ve İDO faktörleri arasındaki ilişkilere korelasyon analizi uygulanarak bakılmıştır. Son aşamada ise EYAÖ'nin Cronbach-Alpha iç tutarlılık katsayısı hem ölçeğin geneli için hem de her bir faktör için hesaplanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde Evliliğe Yüklene Anlam Ölçeğinin (EYAÖ)'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarından elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Evliliğe Yüklene Anlam Ölçeğinin (EYAÖ) Geçerliğine İlişkin Bulgular

EYAÖ'nin geçerliğini sınamada yapı geçerliliği ve ölçüt (benzer ölçek) geçerliği kullanılmıştır. EYAÖ'nin yapı geçerliğini sınamak için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır.

EYAÖ'ye İlişkin Açımlayıcı Faktör Analizi Bulguları. EYAÖ'ne uygulanan açımlayıcı faktör analizine ilişkin bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. EYAÖ açımlayıcı faktör analizi bulguları

Alt Ölçekler	1. faktör	2. faktör	3. faktör	4. faktör	5. faktör	6. faktör	7. faktör	8. faktör	9. faktör
<i>Madde No</i>	<i>Yük</i>	<i>Yük</i>	<i>Yük</i>	<i>Yük</i>	<i>Yük</i>	<i>Yük</i>	<i>Yük</i>	<i>Yük</i>	<i>Yük</i>
Madde 19	.81	-	-	-	-	-	-	-	-
Madde 20	.69	-	-	-	-	-	-	-	-
Madde 1	.66	-	-	-	-	-	-	-	-
Madde 8	.61	-	-	-	-	-	-	-	-
Madde 6	.55	-	-	-	-	-	-	-	-
Madde 23	.48	-	-	-	-	-	-	-	-
Madde 29	-	.71	-	-	-	-	-	-	-
Madde 30	-	.70	-	-	-	-	-	-	-
Madde 27	-	.70	-	-	-	-	-	-	-

Özabacı, Körük, & Kara

Madde 26	-	.65	-	-	-	-	-	-	-
Madde 31	-	.40	-	-	-	-	-	-	-
Madde 2	-	-	.76	-	-	-	-	-	-
Madde 3	-	-	.70	-	-	-	-	-	-
Madde 4	-	-	.69	-	-	-	-	-	-
Madde 16	-	-	-	.78	-	-	-	-	-
Madde 14	-	-	-	.69	-	-	-	-	-
Madde 13	-	-	-	.63	-	-	-	-	-
Madde 15	-	-	-	.52	-	-	-	-	-
Madde 28	-	-	-	-	.82	-	-	-	-
Madde 5	-	-	-	-	.72	-	-	-	-
Madde 10	-	-	-	-	.57	-	-	-	-
Madde 25	-	-	-	-	-	.75	-	-	-
Madde 12	-	-	-	-	-	.72	-	-	-
Madde 7	-	-	-	-	-	-	.78	-	-

Evliğe Yüklene Anlam Ölçeğinin (EYAÖ) Geliştirilmesi

Madde 9	-	-	-	-	-	-	.58	-	-
Madde 11	-	-	-	-	-	-	.51	-	-
Madde 24	-	-	-	-	-	-	-	.84	-
Madde 21	-	-	-	-	-	-	-	.45	-
Madde 22	-	-	-	-	-	-	-	.45	-
Madde 17	-	-	-	-	-	-	-	-	.82
Madde 18	-	-	-	-	-	-	-	-	.74
Öz değeri	6.21	2.59	2.24	1.89	1.43	1.38	1.34	1.22	1.11
Açıklanan varyans (%)	20.03	8.37	7.22	6.08	4.61	4.47	4.32	3.92	3.58
<i>KMO= .78 Barlett Küresellik Testi [$\chi^2 = 1907.462, sd = 465 p < .01$]</i>									

EYAÖ'ne uygulanan açımlayıcı faktör analizi ölçeğin dokuz faktörlü bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir. İlk aşamada 70 maddelik taslak ölçeğe uygulanan Varimax eksen döndürme işleminin sonucunda madde faktör yükleri .40'ın altında olan maddeler ölçekten çıkarılmıştır. İkinci aşamada bu işlem tekrar edilmiştir ve ek olarak madde faktör yükü birden fazla faktöre dağılan maddeler de ölçekten çıkarılmıştır. Son aşamada 31 maddelik, öz değeri 1.11, açıkladığı toplam varyans %63 ve en düşük faktör varyansı %3.6 olan nihai ölçeğe ulaşılmıştır. Faktörler sırası ile *işlevsellik, bağlılık, yakınlık, tamamlayıcılık, engellenmişlik, çaba, işbirliği, risk ve uyum beklentisi* olarak isimlendirilmişlerdir. EYAÖ'nin sahip olduğu dokuz faktörden *altısı* olumlu (işlevsellik, bağlılık, yakınlık, tamamlayıcılık, çaba ve işbirliği) ve *üçü* olumsuz (engellenmişlik, risk ve uyum beklentisi) anlama sahip faktörlerdir. Ölçekten evliliğe yüklenen pozitif anlam puanı ve negatif anlam puanı olmak üzere iki genel toplam puan alınmakta olup her bir faktör de kendi içerisinde puanlanmaktadır. Ölçekteki yedinci ve on sekizinci maddeler ters puanlanmaktadır. EYAÖ'nde alınabilecek maksimum pozitif evlilik anlam puanı 105, minimum ise 23'tür. Ölçekten alınabilecek maksimum negatif evlilik anlam puanı ise 40, minimum ise 8'dir. Pozitif evlilik anlam puanında bireyin 69 puandan yüksek alması genel olarak evliliğe pozitif bir anlam yüklediğini gösterirken, negatif anlam puanında bireyin 24 puandan yüksek alması evliliğe negatif bir anlam yüklediğine işaret etmektedir. Puanlama çizelgesi şu şekilde belirlenmiştir;

Evliliğe yüklenen pozitif anlam;

23-45 / Düşük

46-68 / Orta

69-91 / Yüksek

92-105 / Çok yüksek

Evliliğe yüklenen negatif anlam

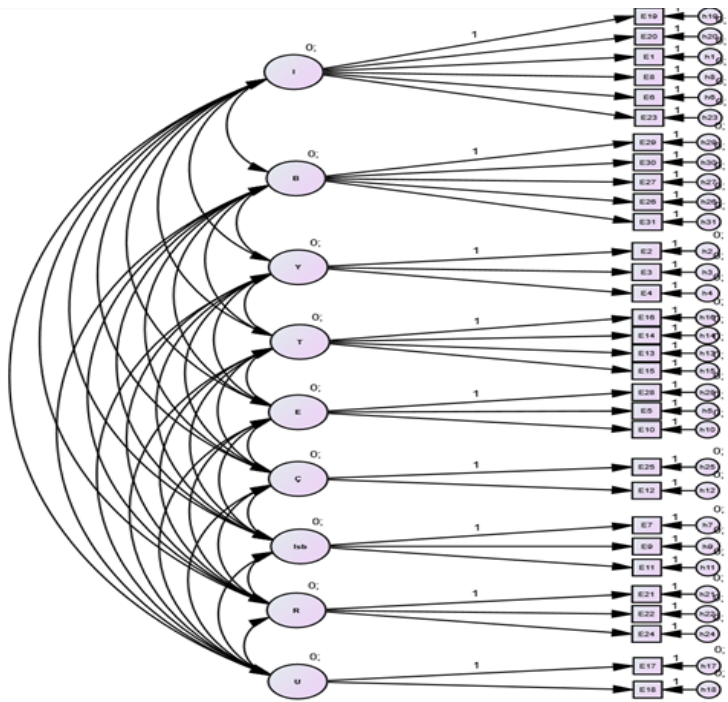
8-15 / Düşük

16-23 / Orta

24-31 / Yüksek

32-40 / Çok yüksek

EYAÖ ye İlişkin Doğrulayıcı Faktör Analizi Bulguları. Açımlayıcı faktör analizi sonucu ulaşılan dokuz faktörlü yapının sağlamlasının alınması için bu yapıya doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Dokuz faktörlü yapının kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini doğrulayabilmek için bazı uyum indeksleri incelenmiştir. Modelde χ^2/sd oranı 1.699 olarak bulunmuştur. Bu oranın 3'ün altında olması mükemmel uyumu göstermektedir (Kline, 2005). RMSEA değeri .060 bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olması mükemmel uyumu, .08-.05 arası iyi uyumu ifade etmektedir (Browne ve Cudeck, 1993; Sümer, 2000). Doğrulayıcı faktör analizi bulguları Şekil 1'de gösterilmiştir.

Standardize Edilmiş Regresyon Yükleri

Madde-Faktör	Yük	Madde-Faktör	Yük
19-İşlevsellik	.54	28-Engellenmişlik	.59
20-İşlevsellik	.47	5-Engellenmişlik	.68
1-İşlevsellik	.60	10-Engellenmişlik	.50
8-İşlevsellik	.64	25-Çaba	.74
6-İşlevsellik	.46	12-Çaba	.62
23-İşlevsellik	.67	7-İşbirliği	.41
29-Bağlılık	.66	9-İşbirliği	.71
30-Bağlılık	.60	11-İşbirliği	.44
27-Bağlılık	.70	21-Risk	.56
26-Bağlılık	.74	22-Risk	.30
31-Bağlılık	.53	24-Risk	.37
2-Yakınlık	.75	17-Uyum beklentisi	.45
3-Yakınlık	.70	18-Uyum beklentisi	.40
4-Yakınlık	.54		
16-Tamamlayıcılık	.70		
14-Tamamlayıcılık	.66		
13-Tamamlayıcılık	.66		
15-Tamamlayıcılık	.43		

$\chi^2 = 659.231$, $df = 388$, $p\text{-value} = 0.000$, $RMSEA = 0.060$

Şekil 1. 31 maddelik EYAÖ için tanımlanan model

EYAÖ'nin Ölçüt (Benzer Ölçek) Geçerliliğine İlişkin Bulgular. EYAÖ'nin ölçüt geçerliliği YİYE-II ve İDO ile arasındaki korelasyonlara bakılarak incelenmiştir. YİYE-II yakın ilişkilerdeki bağlanmanın kaygı ve kaçınma boyutlarını ölçerken, İDO yakın ilişkilerde algılanan doyumu tek boyutla ölçmektedir. Ölçekler arasındaki korelasyonlar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. EYAÖ, YİYE-II ve İDO arasındaki korelasyonlar

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1- İşlevsellik	1											
2- Bağlılık	.36**	1										
3- Yakınlık	.37**	.47**	1									
4- Tamamlayıcılık	.44**	.43**	.34**	1								
5- Engellenmişlik	-.15*	.07	-.14	.04	1							
6- Çaba	.29**	.42**	.24**	.31**	.04	1						
7- İşbirliği	.13	.30**	.22**	.22**	-.12	.25**	1					
8- Risk	.05	.21**	.02	.11	.16*	.14*	.19**	1				
9- Uyum beklentisi	-.02	.10	-.04	.01	.18*	-.02	-.14	-.10	1			
10- Kaçınma	-.30**	-.05	-.12	-.11	.24**	-.16*	-.08	.08	.04	1		
11- Kaygı	-.03	-.04	-.08	-.03	.27**	-.06	-.20**	.04	.25**	.37**	1	
12- İlişki doyumu	.40**	.05	.21**	.26**	-.22**	-.02	-.01	-.13	-.05	-.56**	-.30**	1

n=195, *p<.05, **p<.01

EYAÖ alt faktörleri incelendiğinde *işlevsellik*, *yakınlık* ve *tamamlayıcılık* gibi olumlu faktörlerin *ilişki doyumu* ile anlamlı düzeyde pozitif korelasyon gösterdiği, *engellenmişlik* faktörünün ise negatif korelasyon gösterdiği belirlenmiştir. EYAÖ ile YİYE-II arasındaki ilişkiler incelendiğinde, *işlevselliğin* ve *çabanın* kaçınmayı azalttığı görülürken, *engellenmişliğin* kaçınmayı arttırdığı görülmüştür. Bağlanmanın kaygı boyutunda ise *engellenmişlik* ve *uyum beklentisi* boyutlarının kaygı ile anlamlı düzeyde pozitif ilişki gösterdikleri, *işbirliği* boyutunun ise kaygı ile anlamlı düzeyde negatif ilişki gösterdiği belirlenmiştir.

Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeğinin (EYAÖ) Güvenirliğine İlişkin Bulgular. EYAÖ'nin güvenirligi Cronbach-Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanarak incelenmiştir. Bu değer her bir alt faktör için ve ölçeğin geneli için hesaplanmıştır. Bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. EYAÖ güvenilirlik analizi bulguları

Alt Ölçekler	Madde Sayısı	Alpha (Toplam) <i>n</i> =195
1. İşlevsellik	6	.77
2. Bağlılık	5	.77
3. Yakınlık	3	.71
4. Tamamlayıcılık	4	.66
5. Engellenmişlik	3	.61
6. Çaba	2	.61
7. İşbirliği	3	.54
8. Risk	3	.41
9. Uyum beklentisi	2	.59
Toplam	31	.80

Ölçeğin tamamı için iç tutarlılık katsayısı *.80* olarak bulunurken bu değer alt faktörlerde, *bağlılık* için *.77*, *yakınlık* için *.71*, *tamamlayıcılık* için *.66*, *engellenmişlik* için *.61*, *çaba* için *.61*, *işbirliği* için *.54*, *risk* için *.41* ve *uyum beklentisi* için *.59* olarak belirlenmiştir.

TARTIŞMA

Yapılan istatistikî işlemler sonucunda EYAÖ'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına ilişkin elde edilen bulgular, EYAÖ'nin bireylerin evliliğe yükledikleri anlamları ölçmek amacıyla kullanılabilirliğini göstermektedir. EYAÖ toplam 31 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki yedinci ve on sekizinci maddeler ters puanlanmaktadır. Ölçek 5'li Likert (1-Kesinlikle katılmıyorum, 5-Tamamen katılıyorum) şeklinde kodlanmaktadır. Yapılan açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi bulguları EYAÖ'nin dokuz faktörlü bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Faktörler sırası ile *işlevsellik, bağlılık, yakınlık, tamamlayıcılık, engellenmişlik, çaba, işbirliği, risk ve uyum beklentisi* olarak isimlendirilmişlerdir. Dokuz faktörlü yapının RMSEA değeri .060 olarak bulunmuştur. Bu değer dokuz faktörlü yapının kabul edilebilir uyum gösterdiğini açıklamaktadır. EYAÖ'nin Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı .80 bulunurken bu değer alt faktörlerde .41 ile .77 arasında değerler almıştır. Bu değerler ölçeğin kabul edilir düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin altı faktör (*işlevsellik, bağlılık, yakınlık, tamamlayıcılık, çaba ve işbirliği*) puanlarının toplamı evliliğe yüklenen pozitif anlam puanını, üç faktör (*engellenmişlik, risk ve uyum beklentisi*) puanlarının toplamı ise evliliğe yüklenen negatif anlam puanını oluşturmaktadır. Pozitif anlam puanında 69 puan üzerinde puan alan bireyler genel olarak evliliğe pozitif bir anlam yüklerken, negatif anlam puanında 24 puan üzerinde puan alan bireyler genel olarak evliliğe negatif bir anlam yüklemektedirler. EYAÖ'nin ölçüt (benzer ölçek) geçerliğine YİYE-II ve İDO ile arasındaki korelasyonlar incelenerek bakılmıştır. EYAÖ'nin *işlevsellik, yakınlık* ve *tamamlayıcılık* gibi olumlu faktörleri *ilişki doyumu* ile anlamlı düzeyde pozitif korelasyon göstermektedir. *Engellenmişlik* faktörü ise negatif korelasyon göstermektedir. İşlevsellik, yakınlık ve tamamlayıcılık yakın ilişkileri geliştiren unsurlardandır, engellenmişlik ise yakın ilişkilerdeki iletişimi ve paylaşımı ketyen bir durumdur. Bu noktada EYAÖ'nin ilişki doyumu ile olan korelasyonları kuramsal olarak uyum göstermektedir. EYAÖ ile YİYE-II arasındaki ilişkiler incelendiğinde, *işlevselliğin* ve *çabanın* kaçınmayı azalttığı görülürken, *engellenmişliğin* kaçınmayı arttırdığı görülmüştür. *İşlevsellik ve çaba* çiftlerin evliliğe olumlu baktıkları, iletişime ve paylaşımına önem verdikleri ve evliliği ortak bir araç olarak gördükleri anlamlardır. Bu nedenle kaçınmanın azalması beklenen bir durumdur. Engellenmişliğin ilişkiyi ketyeyici özelliğinden dolayı ise hem kaçınmayı hem de kaygıyı artırıyor olması teorik olarak uyum göstermektedir. Bağlanmanın kaygı

boyutunda ise *engellenmişlik* ve *uyum beklentisi* boyutlarının kaygı ile anlamlı düzeyde pozitif ilişki gösterdikleri, *işbirliği* boyutunun ise kaygı ile anlamlı düzeyde negatif ilişki gösterdiği belirlenmiştir. *Uyum beklentisi* anlamı bireyin evlilikte sadece, karakter olarak kendisine benzeyen bir partnerle mutlu olacağını ifade etmektedir ve bu düşünce ile birlikte oluşan baskının bireyde kaygı yarattığı söylenebilir.

Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeği (EYAÖ), Türk kültürüne özgü olarak geliştirilmiştir. Ölçek başta psikolojik danışmanlar, psikologlar, psikiyatristler, sosyal hizmet uzmanları ve evlilik ve aile terapistleri tarafından olmak üzere, evlilik alanında araştırma yapacak olan tüm profesyoneller tarafından kullanılabilir. Özellikle evlilik/çift danışmanlığı/terapisi yürüten profesyoneller, bireylerin evlilik öncesi veya evlilik sürecindeki evlilik ile ilgili kişisel anlam yüklemelerini belirlemede, evlilik ile ilgili sorunların oluşmasına neden olan davranışları doğuran bireysel inançları tespit etmede ölçekten faydalanabilirler. Psikolojik danışma sürecini, sorun yaratan evlilik anlam yüklemelerini değiştirmek üzere planlayabilirler. EYAÖ psikolojik danışma/psikoterapi süreçlerinde çiftler hakkında bilgi toplamak, partnerlerin evliliklerine bakış açısını görmek, çift çatışmalarının temellerini keşfetmek ve akademik çalışmalarda veri toplamak için kullanılabilir bir ölçme aracıdır.

Yazarlar Hakkında / About Authors

Nilüfer Özabacı. Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı Başkanı, lisans (Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı), yüksek lisans (Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı), doktora (İstanbul Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı), ilgi alanları (Aile ve çift danışmanlığı, sistemik psikoterapi, evlilik)

Prof. Dr., Head of Eskişehir Osmangazi University Psychological Counseling and Guidance Department, BSc (Middle East Technical University Psychological Counseling and Guidance Department), MA (Middle East Technical University Educational Management Department), PhD (İstanbul University Psychological Counseling and Guidance Department), interest areas (Family and couple counseling, systemic psychotherapy)

Serdar Körük. Arş. Gör., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı, lisans (Fatih Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı), yüksek lisans (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı), doktora (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı-devam ediyor), ilgi alanları (Aile ve çift danışmanlığı, sistemik psikoterapi, şema terapi, çift ilişkileri, evlilik uyumu)

Res. Asst., Eskişehir Osmangazi University Psychological Counseling and Guidance Department, BSc (Fatih University Psychological Counseling and Guidance Department), MA (Eskişehir Osmangazi University Psychological Counseling and Guidance Department), PhD (Eskişehir Osmangazi University Psychological Counseling and Guidance Department-continues), interest areas (Family and couple counseling, systemic psychotherapy, schema therapy, couple relations, marriage adjustment)

Ahmet Kara. Arş. Gör., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı, lisans (Celal Bayar Üniversitesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı), yüksek lisans (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı), doktora (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı-devam ediyor), ilgi alanları (Kariyer danışmanlığı, kariyer uyumu, beden imajı)

Res. Asst., Eskişehir Osmangazi University Psychological Counseling and Guidance Department, BSc (Celal Bayar University Primary School Teaching Department), MA (Eskişehir Osmangazi University Psychological Counseling and Guidance Department), PhD

(Eskişehir Osmangazi University Psychological Counseling and Guidance Department-continues), interest areas (Career counseling, career adjustment, body image)

Yazar Katkıları / Author Contributions

NÖ; Fikir ve tasarım, veri toplama ve analizi, bulguların yorumlanması, makalenin raporlaştırılması

Idea and design, data collection and analysis, interpretation of findings, reporting of the article

SK; Fikir ve tasarım, veri toplama ve analizi, bulguların sunumu, makalenin raporlaştırılması

Idea and design, data collection and analysis, presentation of findings, reporting of the article

AK; Fikir ve tasarım, veri toplama ve analizi, bulguların sunumu, makalenin raporlaştırılması

Idea and design, data collection and analysis, presentation of findings, reporting of the article

Çıkar Çatışması / Conflict of Interest

Yazarlar tarafından çıkar çatışmasının olmadığı beyan edilmiştir.

It has been declared by the authors that there is no conflict of interest.

Fonlama / Funding

Herhangi bir fon desteği alınmamıştır.

No funding was received.

Etik Bildirim / Ethical Standards

Bu çalışma için bir etik kurul onayına gerek duyulmamıştır ancak araştırma Helsinki Deklerasyonu çerçevesince gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar gönüllü olarak çalışmaya dâhil edilmiş ve bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

No approval of an ethics committee was required for this study, but the research was conducted within the framework of the Helsinki Declaration. Participants were voluntarily involved and informed consent was obtained.

ORCID

Nilüfer Özabacı <https://orcid.org/0000-0001-6237-1921>

Serdar Köriik <https://orcid.org/0000-0003-3170-4302>

Ahmet Kara <https://orcid.org/0000-0002-1155-619X>

KAYNAKÇA

- Bacanlı, H. (2001). Mate preferences. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 2(15), 7- 16.
- Bellah, R. N., Madsen, R., Sullivan, W M., Swidler, A., & Tipton, S. M. (1985). *Habits of the heart: Individualism and commitment in American life*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Blumer, H. (1969). *Symbolic interactionism*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit. K. A. Bollen ve J. S. Long (Ed.). *Testing structural equation models içinde* (s.136-162). Beverly Hills, CA: Sage.
- Cancian, F. M. (1987). *Love in America: Gender and self-development*. Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Canel, A. (2012). *Aile yaşam becerileri [Family life-skills]*. İstanbul: Nakış Yayınevi.
- Carroll, J. S., Willoughby, B., Badger, S., Nelson, L. J., Barry, C. M., & Madsen, S. (2007). So close yet so far away: The impact of varying marital horizons on emerging adulthood. *Journal of Adolescent Research*, 22(3), 219-247.
- Clarkberg, M., Stolzenberg, R. M., & Waite, L. J. (1995). Attitudes, values, and entrance into cohabitational versus marital unions. *Social forces*, 74(2), 609-632.
- Cott, N. F. (2002). *Public vows: A history of marriage and the nation*. Cambridge: Harvard University Press.
- Curun, F. (2001). *The effects of sexism and sex role orientation on romantic relationship satisfaction*. Unpublished master's thesis, Middle East Technical University, Ankara.
- Fowers, B. (2003). Conceptualizing and measuring healthy marriages and positive relationships. In S. Jekielek, K. Moore, J. Carrano, & G. Matthews (Eds.), *Conceptualizing and measuring "healthy marriages" for empirical research and evaluation studies: Recommendation memos from experts in the field.* Washington, D.C.: Child Trends.
- Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1993). ENRICH marital satisfaction scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family psychology*, 7(2), 176-185.
- Fraley, R. C., Waller, N. G., & Brennan, K. A. (2000). An item response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78(2), 350-365.

- Hayward, M., & Zhang, Z. (2006). Gender, the marital life course, and cardiovascular disease in late midlife. *Journal of Marriage and Family*, 68(3), 639-657.
- Hendrick, S. S. (1988). A generic measure of relationship satisfaction. *Journal of Marriage and Family*, 50, 93-98.
- Hovardaoğlu, S., & Binici-Azizoğlu, S. (1996). Marital comparison level index: Validity and reliability. *Turkish Journal of Psychology*, 11(38), 66-76.
- Gazioğlu, İ., E., A. (2006). Investigations of young adults' views about marriage and family life. *Marmara University Atatürk Education Faculty Journal of Educational Sciences*, 23, 107-123.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2. bs.). NY: The Guilford Press.
- Kline, R. B. (2011). *An easy guide to factor analysis*. New York: The Guildford Press.
- Koç, M., Sezer, A., Balçın, M., Turhan, H., Polat, Ü., & Bölükbaş, O. (2007). University students' attributes about marriage concept. *Bayburt University Education Faculty Journal*, 2(2), 110-123.
- Koçyigit, M., & Kalkan, M. (2016). Social interest and future-time orientation in romantic relationships. *Journal of Educational Sciences and Psychology*, 6(2), 53-57.
- McGinnis, S. L. (2003). Cohabiting, dating, and perceived costs of marriage: A model of marriage entry. *Journal of Marriage and Family*, 65(1), 105-116.
- Mohammadi, B., & Soleymani, A. (2017). Early maladaptive schemas and marital satisfaction as predictors of marital commitment. *International Journal of Behavioral Sciences*, 11(1), 16-22.
- Nazlı, S. (2014). *Aile danışmanlığı [Family counseling]* (11. ed.). Ankara: Anı.
- Nock, S. R. (2005). Marriage as a public issue. *Future of Children*, 15, 13-32.
- Norton, R. (1983). Measuring marital quality: A critical look at the dependent variable. *Journal of Marriage and the Family*, 45, 141- 151.
- Özabacı, N., & Erkan, Z. (2014). *Aile danışmanlığı. Kuram ve uygulamalara genel bir bakış [Family counseling. An overview of theory and practice]*. Ankara: Pegem.
- Rauch, J. (2004). *Gay marriage: Why it is good for gays, good for straights, and good for America*. New York: Time Books.

- Park, S. S., & Rosén, L. A. (2013). The marital scales: Measurement of intent, attitudes, and aspects regarding marital relationships. *Journal of Divorce & Remarriage*, 54(4), 295-312.
- Peters, E. (2018). The influence of choice feminism on women's and men's attitudes towards name changing at marriage: An analysis of online comments on UK social media. *Names*, 1-10.
- Raymo, J. M., Park, H., Xie, Y., & Yeung, W. J. J. (2015). Marriage and family in East Asia: Continuity and change. *Annual Review of Sociology*, 41, 471-492.
- Saxton, L. (1982). *Marriage. The nature of marriage, the individual, marriage, and the family*. California: Wadsworth Publishing.
- Schumacher, S., & McMillan, J. (2006). *Research in education: Evidence based inquiry*. Boston: Pearson.
- Schumm, W. R., Anderson, S. A., Benigas, J. E., Cutchen, M. B. M., Griffin, C. L., Morris, J. E., & Race, G. S. (1985). Criterion-related validity of the Kansas marital satisfaction scale. *Psychological Reports*, 56(3), 719-722.
- Selçuk, E., Günaydın, G., Sümer, N., & Uysal, A. (2005). A new scale developed to measure adult attachment dimensions: Experiences in close relationships-revised (ECR-R) - Psychometric evaluation in a Turkish sample. *Turkish Psychological Articles*, 8(16), 1-11.
- Sümer, N. (2000). Structural equation modeling: Basic concepts and applications. *Turkish Psychological Articles*, 3(6), 49-74.
- Synder, D.K. (1997). *Marital satisfaction inventory, revised (MSI-R) manual*. Los Angeles: Western Psychological Services.
- Ümmet, D. (2017). A metaphoric examination of marriage perception of higher educated married people. *Kalem International Journal of Education and Human Sciences*, 7(1), 205-235.
- Wilcox, W. B., & Nock, S. L. (2007). Her marriage after the revolutions. *Sociological Forum*, 22, 104-111.
- Yalçın, İ., & Hamamcı, Z. (2012). *Evlilik öncesi psikolojik danışma [Pre-marriage counseling]*. Ankara: Anı Publishing.
- Zhou, R. D., Chiu, M. Y., & Chui, W. Y. (2017). Development and validation of the marital metaphor questionnaire (MMQ-10) for urban Chinese women. *Journal of marital and family therapy*, 43(1), 65-81.

Extended Abstract

Introduction: Marriage is defined as a universal institution in which individuals have different responsibilities towards each other, which can be differentiated according to culture, which provides the continuity of the two generations, that the two individuals have formed for a lasting union. Marriage has an important place in that it allows individuals to fulfill their life goals within the life cycle, such as sexuality, productivity, belonging and having children. (Nazlı, 2014, Özabacı & Erkan, 2014, Saxton, 1982, Yalçın & Hamamcı, 2012). The concepts of modernization and globalization are reshaping the nature and structure of marriage around the world and redefining marriage as a high-quality and stable relationship characterized by high sincerity, love and empathy (Wilcox and Nock, 2006). In addition to general judgments in the sense of the content of marriages, examining the subjective considerations that married people have developed about marital status will help to deepen understanding.

Method: The aim of this study is to develop The Scale of the Meaning of Marriage in order to determine the meanings individuals attribute to the concept of marriage. In the first stage, a total of 110 individuals who were married, single, divorced and engaged were directed to the question "What does marriage mean for you?" and answers were collected in writing. The qualitative data obtained are examined in detail by the researchers and similar repetitive expressions that emphasize the same meaning are combined. In the second stage, this data was compared with the related literature and the item pool was formed. A 70-item item pool was created and then the draft scale was configured. The draft scale consisting of 70 items is prepared as Likert with 5 (1 - I absolutely disagree, 5 - I totally agree). The draft scale was applied to 195 individuals (82 single, 89 married, 4 divorced and 20 engaged) and validity and reliability analyzes were conducted.

Results: The exploratory factor analysis applied to the SMM showed that the scale had a nine-factor structure. In the first stage, the items with a factor load of less than .40 were subtracted from the scale as a result of the Varimax rotation applied to the 70-item draft scale. In the second step, this process is repeated and in addition, the items whose loads spread more than one factor were also subtracted from the scale. In the last stage, the final scale of 31 items which has 1.11 eigenvalue, a total variance explained 63% and a minimum factor variance 3.6% is reached. Confirmatory factor analysis was applied to confirm the nine-factor structure achieved by exploratory factor analysis. The RMSEA value of nine factor structure was found to be .06. This value indicates that the nine-factor structure is acceptable. The first factor explaining 20.03% of the total variance is composed of six items and is named as *functionality*. The second factor, which accounts for 8.37% of the total variance, is composed of six items and is named as *devotion*. The third factor, which accounts for 7.22% of the total

variance, is composed of three items and is named as *intimacy*. The fourth factor, which accounts for 6.08% of the total variance, is composed of four items and is named as *complementarity*. The fifth factor, which accounts for 4.61% of the total variance, is composed of three items and is named as *frustration*. The sixth factor, which accounts for 4.47% of the total variance, is composed of two items and is named as *struggle*. The seventh factor, which accounts for 4.32% of the total variance, is composed of three items and is named as *cooperation*. The eighth factor, which accounts for 3.92% of the total variance, is composed of three items and is named as *risk*. The ninth factor, which accounts for 3.58% of the total variance, is composed of two items and is named as *compliance expectancy*. The seventh and eighth items on the scale are reverse items. The named factors and the items they include are presented to the relevant two field experts for theoretical and structural examination and the positive opinions of field experts are taken.

Reliability of SMM was examined by calculating the internal consistency coefficient of Cronbach Alpha. This value is calculated for each sub-factor and for the whole scale. The internal consistency coefficient was found .80 for the whole scale and this value was between .41 and .77 for the sub-factors.

The criterion validity of the SMM was examined by looking at the correlations with the Experiences in Close Relationships-Revised (ECR-R) and Relationship Satisfaction Scale (RSS). RSS measures the perceived satisfaction in close relationships with a single dimension, whereas ECR-R measures the anxiety and avoidance dimensions of close relationships. When the subscales of SMM were examined, it was determined that positive factors such as functionality, intimacy and complementarity had a positive correlation with relationship satisfaction and the frustration factor showed negative correlation with relationship satisfaction. When the relations between SMM and ECR-R are examined, it is seen that functionality and struggle decrease the avoidance, while the frustration increases the avoidance. In terms of the anxiety dimension of attachment, it was determined that the dimensions of frustration and compliance expectancy had a positive relationship with anxiety and the dimension of cooperation showed a negative correlation with anxiety.

Discussion & Conclusion: Findings regarding the validity and reliability studies of SMM as a result of the statistical processing show that SMM can be used to measure the meanings that individuals place on marriage. The SMM was developed specifically for Turkish culture. The scale can be used by all professionals who will conduct research in the marital area, primarily psychological counselors, psychologists, psychiatrists, social workers and marriage and family therapists.